

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Szkoła Podstawowa Sportowa nr 272 im. Eugeniusza Lokajskiego w Warszawie

ROZDZIAŁ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Cel Standardów

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich, zwanych dalej „Standardami”, jest zapewnienie uczniom Szkoły Podstawowej Sportowej nr 272 im. Eugeniusza Lokajskiego w Warszawie bezpieczeństwa, ochrony godności, poszanowania praw oraz skutecznej pomocy w przypadku podejrzenia krzywdzenia.
2. Szkoła podejmuje działania zapobiegające przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej, zaniedbaniu, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy oraz nadużyciom związanym z aktywnością sportową.
3. Dobro dziecka, jego bezpieczeństwo, godność, zdrowie i prawo do ochrony przed krzywdzeniem są nadrzędnymi wartościami w działalności Szkoły.
4. Standardy stosuje się podczas zajęć lekcyjnych, treningów, zawodów, wycieczek, wyjść, konsultacji, zajęć dodatkowych i wszystkich wydarzeń organizowanych przez Szkołę.

§ 2. Podstawy prawne

Standardy opracowano na podstawie przepisów obowiązujących w Polsce, w szczególności:

1. Ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w szczególności art. 22b-22c, w aktualnym brzmieniu.
2. Ustawy z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.
3. Ustawy z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
4. Ustawy z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.
5. Ustawy z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.
6. Ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe.
7. Ustawy z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela.
8. Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
9. Ustawy z 25 czerwca 2010 r. o sporcie, w aktualnym brzmieniu.
10. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO).
11. Ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
12. Przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
13. Przepisów regulujących organizację wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie właściwym dla organizowanych przez Szkołę przedsięwzięć.

14. Innych przepisów mających zastosowanie do ochrony małoletnich oraz aktualnych wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości i Ośrodka Rozwoju Edukacji.

§ 3. Definicje

1. **Małoletni** osoba, która nie ukończyła 18 lat.
2. **Krzywdzenie** działanie lub zaniechanie naruszające dobro, godność, bezpieczeństwo, prawa lub rozwój dziecka.
3. **Pracownik** osoba zatrudniona w Szkole, niezależnie od podstawy zatrudnienia, oraz osoba dopuszczona do działalności objętej Standardami, w zakresie wynikającym z prawa i powierzonych zadań.
4. **Personel sportowy** nauczyciele wychowania fizycznego, trenerzy, instruktorzy i inne osoby prowadzące zajęcia sportowe z uczniami.
5. **Osoba odpowiedzialna za Standardy** Izabela Dębińska, psycholog w zakresie zadań powierzonych jej przez Dyrektora.
6. **Osoba odpowiedzialna za interwencję** osoba wyznaczona przez Dyrektora do koordynowania działań w konkretnej sprawie.
7. **Opiekun** rodzic, opiekun prawny lub inna osoba uprawniona do reprezentowania dziecka.
8. **Przemoc rówieśnicza** zachowania krzywdzące jednego ucznia przez drugiego ucznia lub grupę uczniów.
9. **Plan wsparcia** indywidualnie dostosowane działania służące poprawie bezpieczeństwa i dobrostanu dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.

ROZDZIAŁ II. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONELU Z UCZNIAMI

§ 4. Zasady podstawowe

1. Każdy pracownik traktuje uczniów z szacunkiem, uwzględniając ich wiek, potrzeby, możliwości, godność i prawo do prywatności.
2. Pracownik działa w interesie dziecka i w granicach swoich kompetencji.
3. Niedopuszczalne są:
 - o przemoc fizyczna i psychiczna;
 - o poniżanie, zastraszanie, wyśmiewanie i zawstydzanie;
 - o dyskryminacja ze względu na płeć, pochodzenie, niepełnosprawność, stan zdrowia, sytuację rodzinną lub wyniki sportowe;
 - o groźby, szantaż i wymuszanie;
 - o naruszanie intymności i granic osobistych;
 - o wykorzystywanie zależności ucznia od nauczyciela lub trenera;
 - o działania odwetowe wobec ucznia zgłaszającego nieprawidłowości.
4. Pracownik reaguje na krzywdzenie, nie bagatelizuje zgłoszeń i nie uzależnia pomocy od przedstawienia dowodów przez dziecko.
5. Pracownik nie obiecuje dziecku całkowitej tajemnicy w sprawie dotyczącej zagrożenia jego bezpieczeństwa.

§ 5. Kontakt fizyczny

1. Kontakt fizyczny jest dopuszczalny wyłącznie wtedy, gdy jest uzasadniony charakterem zajęć, potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa, asekuracji lub udzielenia pomocy.
2. Podczas instruktażu sportowego nauczyciel lub trener wyjaśnia cel kontaktu, a w miarę możliwości uzyskuje zgodę ucznia i respektuje jego sprzeciw.
3. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dopuszczalne jest niezbędne działanie ratunkowe.
4. Zabrania się dotyku o charakterze seksualnym, dotyku nieuzasadnionego wykonywanym zadaniem oraz wykorzystywania kontaktu fizycznego do karania, zastraszania lub upokarzania.
5. Wszelkie czynności wymagające pomocy przy przebieraniu, higienie lub innych czynnościach intymnych muszą uwzględniać wiek dziecka, rzeczywistą potrzebę, jego godność i prywatność.

§ 6. Komunikacja i relacje indywidualne

1. Kontakt z uczniem powinien być profesjonalny, związany z zadaniami Szkoły i prowadzony w sposób zapewniający bezpieczeństwo.
2. Indywidualne rozmowy odbywają się w warunkach umożliwiających ochronę prywatności, a jednocześnie ograniczających ryzyko nadużyć.
3. Pracownik nie nawiązuje z uczniem relacji romantycznych ani seksualnych, nie składa propozycji intymnych i nie wysyła treści seksualnych.
4. Zabrania się nakłaniania ucznia do ukrywania kontaktów z pracownikiem przed rodzicami lub innymi zaufanymi osobami w sprawach związanych z bezpieczeństwem.
5. Kontakt elektroniczny odbywa się przez kanały zaakceptowane przez Szkołę, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań.

ROZDZIAŁ III. SZCZEGÓLNE ZASADY W SZKOLE SPORTOWEJ

§ 7. Treningi i zajęcia sportowe

1. Treningi prowadzi się z uwzględnieniem wieku, zdrowia, sprawności i możliwości psychofizycznych ucznia.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie treningu jako kary poniżającej, wymuszanie ćwiczeń mimo bólu, ignorowanie urazów lub celowe narażanie ucznia na niebezpieczeństwo.
3. Trener nie może uzależniać prawa do szacunku, odpoczynku ani bezpieczeństwa od wyniku sportowego.
4. Uczeń ma prawo zgłosić ból, zmęczenie, uraz, strach lub niewłaściwe zachowanie trenera.
5. W przypadku urazu należy przerwać aktywność, zapewnić pomoc i powiadomić odpowiednie osoby.
6. Zdarzenia wypadkowe dokumentuje się zgodnie z obowiązującymi w Szkole procedurami.

7. Uczeń nie może być zmuszany do ujawniania przy całej grupie informacji o zdrowiu, masie ciała, wynikach badań lub innych danych wrażliwych.

§ 8. Szatnie, przebieralnie i prysznice

1. Uczniowie mają prawo do prywatności podczas przebierania się i czynności higienicznych.
2. W szatniach, łazienkach i pod prysznicami nie wolno fotografować ani nagrywać uczniów.
3. Wejście pracownika do szatni powinno być uzasadnione bezpieczeństwem lub koniecznością udzielenia pomocy.
4. W miarę możliwości interwencja odbywa się z udziałem drugiego pracownika, przy ograniczeniu naruszenia prywatności.
5. Zabrania się podglądania, komentowania ciała w sposób poniżający, rozpowszechniania zdjęć oraz wyśmiewania uczniów w związku z ich wyglądem.

§ 9. Zawody, wyjazdy i wydarzenia sportowe

1. Przed wyjazdem ustala się opiekunów, listę uczestników, sposób kontaktu z rodzicami, zasady transportu, postępowanie w sytuacjach nagłych oraz organizację opieki.
2. Uczniowie pozostają pod opieką osób wyznaczonych zgodnie z przepisami.
3. Należy zapewnić bezpieczne warunki przejazdu, pobytu, przebierania się i uczestnictwa w zawodach.
4. Indywidualna pomoc uczniowi musi być udzielana z poszanowaniem prywatności i bezpieczeństwa.
5. Zakazane są przemoc, molestowanie, wymuszanie, poniżanie, odwet za zgłoszenie problemu i pozostawianie dziecka w sytuacji zagrożenia.
6. W przypadku krzywdzenia podczas wyjazdu opiekun podejmuje działania ochronne, informuje Dyrektora lub osobę odpowiedzialną i w razie konieczności zawiadamia właściwe służby.
7. Jeżeli w przyszłości Szkoła będzie organizowała noclegi lub obozy z zakwaterowaniem, przed takim wydarzeniem należy wprowadzić odpowiednie zasady organizacji pokoi, nadzoru, prywatności i bezpieczeństwa nocnego.

ROZDZIAŁ IV. RELACJE MIĘDZY UCZNIAMI

§ 10. Zachowania niedozwolone

1. Uczniowie są zobowiązani do wzajemnego szacunku.
2. Zakazane są:
 - o bójki, kopanie, popychanie i inne formy przemocy fizycznej;
 - o groźby, szantaż i wymuszanie;
 - o wyśmiewanie, przezywanie, poniżanie i rozpowszechnianie plotek;
 - o wykluczanie z grupy w celu krzywdzenia;
 - o nękanie, cyberprzemoc i publikowanie materiałów bez uprawnienia;
 - o naruszanie intymności i granic osobistych;

- wykorzystywanie przewagi fizycznej, starszeństwa lub pozycji w drużynie.
- 3. Szkoła reaguje na pojedyncze incydenty i powtarzające się zachowania krzywdzące.
- 4. Uczeń zgłaszający przemoc ma prawo do ochrony przed odwetem.
- 5. Wobec ucznia stosującego przemoc podejmuje się działania wychowawcze, naprawcze i gdy zachodzi taka potrzeba interwencję zgodną z prawem.

ROZDZIAŁ V. INTERNET, URZĄDZENIA ELEKTRONICZNE I CYBERPRZEMOC

§ 11. Zasady korzystania z Internetu

1. Uczniowie korzystają z urządzeń i Internetu zgodnie z regulaminami Szkoły oraz poleceniami nauczycieli.
2. Zabrania się wykorzystywania urządzeń do nękania, nagrywania innych osób bez uprawnienia, rozpowszechniania treści intymnych, gróźb lub materiałów upokarzających.
3. Szkoła podejmuje działania ograniczające dostęp do treści szkodliwych, stosownie do dostępnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych.
4. Pracownik, który zauważy cyberprzemoc, podejmuje działania mające na celu ochronę osoby pokrzywdzonej.
5. Nie wolno żądać od dziecka przesyłania treści intymnych w celu sprawdzenia zgłoszenia.

§ 12. Reagowanie na cyberprzemoc

1. Zgłoszenie może przyjąć wychowawca, psycholog, pedagog, nauczyciel, trener lub Dyrektor.
2. W miarę możliwości należy zabezpieczyć informacje o zdarzeniu, np. adres publikacji, datę, nazwę konta lub zrzut ekranu, bez dalszego rozpowszechniania krzywdzących treści.
3. Należy zapewnić uczniowi wsparcie, ocenić ryzyko dalszej przemocy i powiadomić odpowiednie osoby.
4. W razie podejrzenia przestępstwa podejmuje się działania wymagane prawem, w tym zawiadomienie właściwych organów.
5. Szkoła monitoruje sytuację ucznia po interwencji.

ROZDZIAŁ VI. OCHRONA WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH

§ 13. Wizerunek ucznia

1. Wizerunek ucznia podlega ochronie zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Publikacja zdjęć i nagrań odbywa się na właściwej podstawie prawnej, z uwzględnieniem wymogów dotyczących zgody, jeżeli jest wymagana.
3. Nie publikuje się materiałów naruszających godność, bezpieczeństwo lub prywatność ucznia.

4. Zabrania się fotografowania i nagrywania w szatniach, łazienkach, przebieralniach i innych miejscach zapewniających intymność.
5. Materiały dotyczące osiągnięć sportowych publikuje się w sposób respektujący prawa dzieci.

§ 14. Informacje o zdrowiu

1. Informacje o stanie zdrowia, urazach, niepełnosprawności i innych szczególnych potrzebach ucznia udostępnia się wyłącznie osobom uprawnionym i w niezbędnym zakresie.
2. Zabrania się publicznego omawiania danych zdrowotnych ucznia w celu zawstydzenia lub wywarcia presji.
3. Dokumentację przechowuje się zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

ROZDZIAŁ VII. WERYFIKACJA PERSONELU

§ 15. Zasady dopuszczania do pracy z dziećmi

1. Przed dopuszczeniem osoby do działalności objętej obowiązkiem ustawowej weryfikacji Szkoła wykonuje wymagane sprawdzenia.
2. Weryfikacja obejmuje odpowiednie czynności związane z Rejestrem Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a także wymagane prawem informacje z Krajowego Rejestru Karnego i inne dokumenty, stosownie do statusu osoby oraz charakteru działalności.
3. Wobec osób, których dotyczą dodatkowe wymagania związane z obywatelstwem lub pobytem za granicą, stosuje się odpowiednie przepisy dotyczące dokumentów zagranicznych i oświadczeń.
4. Czynności przeprowadza się przed dopuszczeniem do działalności, w terminach i zakresie wymaganych prawem.
5. Szkoła dokumentuje przeprowadzenie wymaganych sprawdzeń i ogranicza dostęp do dokumentacji do osób uprawnionych.
6. Zasady stosuje się odpowiednio do trenerów, instruktorów, wolontariuszy, praktykantów i innych osób objętych przepisami.

ROZDZIAŁ VIII. ROZPOZNAWANIE KRZYWDZENIA

§ 16. Sygnały ostrzegawcze

Pracownicy zwracają uwagę w szczególności na:

1. Niewyjaśnione obrażenia lub częste urazy.
2. Lęk przed określoną osobą, treningiem lub miejscem.
3. Nagłe zmiany zachowania, wycofanie, agresję lub obniżony nastrój.
4. Wypowiedzi dziecka dotyczące przemocy, gróźb lub naruszania granic.
5. Oznaki zaniedbania.

6. Presję sportową, poniżanie, niebezpieczne przeciążenia lub wykorzystywanie zależności od trenera.
7. Oznaki przemocy seksualnej lub cyberprzemocy.

Sygnały te wymagają oceny i odpowiedniej reakcji, ale same w sobie nie przesądzają o przyczynie problemu.

§ 17. Rozmowa z dzieckiem

1. Rozmowę prowadzi się spokojnie, w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo.
2. Pracownik słucha dziecka, nie obwinia go i nie podważa jego relacji.
3. Nie zadaje pytań sugerujących odpowiedzi ani nie prowadzi wielokrotnych przesłuchań.
4. Wyjaśnia, że informacje zostaną przekazane osobom, które mogą pomóc zapewnić bezpieczeństwo.
5. Sporządza notatkę i przekazuje sprawę osobie odpowiedzialnej.
6. Nie prowadzi na własną rękę czynności zastrzeżonych dla uprawnionych organów.

ROZDZIAŁ IX. PROCEDURA INTERWENCJI

§ 18. Ogólne zasady

1. Każde zgłoszenie dotyczące podejrzenia krzywdzenia podlega ocenie.
2. W pierwszej kolejności zapewnia się dziecku bezpieczeństwo.
3. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy wezwać pomoc pod numerem 112.
4. Wewnętrzna procedura nie zastępuje ustawowych obowiązków zawiadomienia właściwych organów.
5. Nie podejmuje się działań, które mogłyby zwiększyć zagrożenie dla dziecka lub utrudnić postępowanie.

§ 19. Kolejność działań

1. Przyjęcie zgłoszenia.
2. Ocena bezpośredniego zagrożenia.
3. Zabezpieczenie dziecka.
4. Poinformowanie Dyrektora lub osoby odpowiedzialnej za interwencję.
5. Sporządzenie notatki służbowej.
6. Ocena konieczności powiadomienia rodziców i właściwych instytucji.
7. Przygotowanie planu wsparcia.
8. Monitorowanie sytuacji dziecka i dokumentowanie działań.

§ 20. Zawiadomienia

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka Szkoła podejmuje działania wymagane prawem, w tym zawiadomienie właściwych organów.

2. W razie zagrożenia dobra dziecka Szkoła podejmuje odpowiednie działania wobec sądu opiekuńczego.
3. W przypadku podejrzenia przemocy domowej pracownicy działają zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli spełnione są przesłanki jej wszczęcia.
4. Jeżeli podejrzenie dotyczy Dyrektora, zgłoszenie przekazuje się właściwemu organowi zewnętrznemu. Osoba objęta zgłoszeniem nie nadzoruje własnej sprawy.
5. Jeżeli rodzic może być sprawcą krzywdzenia, sposób i moment kontaktu z nim należy ocenić z uwzględnieniem bezpieczeństwa dziecka.

ROZDZIAŁ X. PLAN WSPARCIA DZIECKA

§ 21. Zasady opracowania planu

1. Po ujawnieniu krzywdzenia Szkoła ustala działania potrzebne do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i pomocy.
2. Plan opracowuje się odpowiednio do sytuacji dziecka, z udziałem właściwych pracowników.
3. Plan może obejmować:
 - wskazanie osoby zaufanej w Szkole;
 - pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
 - dostosowanie obowiązków szkolnych lub sportowych;
 - ograniczenie kontaktu z osobą stwarzającą zagrożenie;
 - współpracę z opiekunem, o ile jest to bezpieczne;
 - kontakt z instytucjami pomocowymi;
 - terminy monitorowania sytuacji.
4. Plan wsparcia nie zastępuje obowiązku zawiadomienia właściwych organów.
5. Informacje o planie udostępnia się wyłącznie osobom, które muszą je znać.

ROZDZIAŁ XI. OBOWIĄZKI I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

§ 22. Dyrektor Szkoły

Dyrektor Halina Hajnosz odpowiada za:

1. Wprowadzenie Standardów i zapewnienie warunków ich stosowania.
2. Wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń i koordynację interwencji.
3. Nadzór nad weryfikacją personelu.
4. Organizację szkoleń.
5. Zapewnienie właściwego dokumentowania incydentów.
6. Nadzór nad ochroną dokumentacji.
7. Okresowy przegląd i aktualizację Standardów.

§ 23. Osoba odpowiedzialna za Standardy

Izabela Dębińska, psycholog w zakresie powierzonym przez Dyrektora:

1. Monitoruje stosowanie Standardów.
2. Przyjmuje informacje o trudnościach w ich stosowaniu.
3. Wspiera działania informacyjne i szkoleniowe.
4. Zbiera wnioski do przeglądu Standardów.
5. Przekazuje Dyrektorowi rekomendacje dotyczące zmian.

Szczegółowe obowiązki związane z interwencjami należy potwierdzić w zarządzeniu Dyrektora. W przypadku nieobecności wyznacza się osobę zastępującą.

§ 24. Dokumentacja

1. Dokumentuje się zgłoszenia, działania ochronne, kontakty z instytucjami i monitorowanie sytuacji.
2. Dokumentację przechowuje się w zabezpieczonym miejscu.
3. Dostęp mają wyłącznie osoby uprawnione.
4. Dane przetwarza się zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych i zasadami minimalizacji danych.
5. Dokumentacja nie może być udostępniana osobom nieuprawnionym.

ROZDZIAŁ XII. SZKOLENIA, UDOSTĘPNIANIE I AKTUALIZACJA

§ 25. Szkolenia personelu

1. Pracownicy zapoznają się ze Standardami przed rozpoczęciem zadań objętych ich stosowaniem.
2. Szkoła organizuje szkolenia z rozpoznawania krzywdzenia, interwencji, ochrony danych, cyberprzemocy i specyfiki bezpieczeństwa sportowego.
3. Fakt zapoznania się z dokumentem potwierdza się podpisem lub inną przyjętą formą dokumentacji.

§ 26. Udostępnianie

1. Pełna wersja Standardów jest udostępniana pracownikom i rodzicom.
2. Standardy publikuje się na stronie internetowej Szkoły oraz wywiesza w widocznym miejscu w budynku.
3. Wersja skrócona dla uczniów jest dostępna w formie zrozumiałej dla dzieci.
4. Uczniowie są informowani, komu zgłaszać przemoc i jak uzyskać pomoc.

§ 27. Ocena i aktualizacja

1. Standardy podlegają ocenie co najmniej raz na dwa lata.

2. Wcześniejszy przegląd przeprowadza się w razie zmian prawa, istotnych zdarzeń lub stwierdzenia nieskuteczności procedur.
3. Ocena obejmuje znajomość Standardów, dostępność procedur, reakcje na zgłoszenia i specyfikę działalności sportowej.
4. Wyniki przeglądu dokumentuje się pisemnie.
5. Za organizację przeglądu odpowiada Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

ROZDZIAŁ XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 28. Wejście w życie

1. Standardy wchodzi w życie w dniu określonym w zarządzeniu Dyrektora.
2. Każda osoba objęta Standardami ma obowiązek ich przestrzegania.
3. Naruszenie Standardów może skutkować konsekwencjami przewidzianymi prawem i regulacjami wewnętrznymi.
4. Standardy nie ograniczają prawa dziecka do zgłoszenia sprawy odpowiednim organom.